

Dva svetova

Že na prvem letošnjem protestu so me preplavili žalost, razočaranje in tudi krivda. Žalost zaradi izgubljene države, v kateri sem pred dobrimi dvajsetimi leti optimistično vstopila v svet odraslih, delovnih ljudi. Razočaranje, ker se ta svet pred mojimi očmi kljub prizadevanju mnogih, da bi ga ohranili, sesuva vase. In krivda zaradi dejstva, da sem tudi sama v tem vozu, ki drsi v prepad. Sem zraven – toda ali res ne morem čisto nič narediti? Kaj bom nekega dne odgovorila svojim otrokom, ko me bodo vprašali, zakaj smo napravili ekskluzivno priložnost, da dobro živimo v lastni državi? Ali smo jo res že čisto do konca napravili?

Za tvorno, uspešno in prijetno skupno bivanje, bodisi v družini, v šolskem razredu, v podjetju bodisi v skupni državi, je nujno potrebno zaupanje. Ta elementarni odnos med ljudmi, védenje, da se nam ni treba bati sosedov, znancev in sodelavcev, da nam ni treba biti nenehno v skrajnem pozoru zaradi možnosti, da nam bo bližnji kaj hudega napravil, šele omogoča medsebojno sodelovanje. V državi, kjer nas je samo dva milijona, smo tako rekoč vsi med seboj bližnji. Z lahkoto si predstavljamo, kaj bo poteza enega pomenila za drugega. A so kljub temu v tej državi v zadnjih dveh desetletjih vpeljali vzorce obnašanja in ravnanja, ki močno privilegirajo ene in življenjsko ogrožajo druge. Vpeljali so jih z zakoni, ki omogočajo neupravičeno, škodljivo prelivanje skupnega premoženja v žepe ozkih krogov in posledično veliko socialno razslojenost. Pohlep, požrešnost, lažnivost, poželenje po nepotrebnih stvareh in druge lastnosti, ki so pri Slovencih skozi stoletja veljala za slabe, so se prelevile v vrednote, ki obvladujejo najvišje ravni vodenja družbe in se iz žarišča kot rakave celice širijo v druge dele telesa. Od zgoraj navzdol.

Zaupanje v politike je letos padlo na najnižjo točko doslej. Kar 60 odstotkov odraslih državljanov sploh ni šlo na zadnje volitve. Je to kaj čudnega? Ali imajo politiki ponuditi karkoli, razen svoje želje po oblasti? Ali v tej državi »desne« in »leve« voditelje, njihove oprode in pajdaše v gospodarstvu sploh še zanima delovati v dobro vseh državljanov? Tudi če tu in tam leporečijo, vidimo, da uporabljajo svoje položaje v glavnem za potešitev lastnih interesov in v korist svojih klik. Zdajšnja politika na Slovenskem se je tudi idejno povsem izpraznila. Ali bomo volivci res v neskončnost razklani zaradi domobrancev in partizanov, ki jih, izrazito poenostavljeno, pred vsakimi volitvami vedno znova obudijo? Ali pa se bomo morda ozrli za kakšnimi drugimi cilji, ki nas bodo povezali?

Povezanost v družbi je skoraj tako pomembna kot zaupanje. Vendar pa se vsaka oblast vedno znova trudi atomizirati družbo. Prekerne zaposlitve, sejanje strahu in negotovosti med ljudi, siljenje v tekmovalnost za vsako ceno, hitro spreminjajoče se vladne odločitve, ki povzročajo zmedo, sodijo med tiste elemente sodobne specialne vojne, katerih posledica je vse manjša povezanost, s tem pa vse večja vodljivost ljudi. Še posebno na udaru so intelektualci, pri nas v večini povezani v javnem sektorju, ki ga ravno zato obravnavajo kot najmanj zaželen del družbe. Izkoriščanje in potrošništvo kot oblika sodobnega totalitarizma lahko tako cvetita z vsemi cvetovi. Drobtine z mize padajo naravnost v naročje prisklednikov.

Ali smo Slovenci sploh zmožni preseči sedanje stanje, je vprašanje, ki nas na prehodu v novo leto še posebej zaposluje. Ali bomo znali odpisati sedanjo politično-gospodarsko kliko, ki nas izčrpava, in vzpostaviti novo politično strukturo? Bomo vsi skupaj zmogli vrniti v našo deželo klasične vrednote, predvsem poštenost in pravičnost, brez katerih ni prihodnosti nobene družbe? Ali se bomo vsak zase pogledali v svoje ogledalo in se vprašali, kje je moja vloga, odgovornost in možnost? Ali zaupamo toliko sami vase, da še obstaja skupno upanje?

Oblast je v soboto pred prazniki zagrabila simbolni prostor Slovenije pred Slovenci. Od parlamenta, torej hrama politične demokracije, prek Trga republike, ki je bil že od začetka namenjen ljudskim slavljem, do Cankarjevega doma, simbola kulture in s tem identitete slovenskega naroda, je postavila visoko ograjo. Naša izvoljena oblast se je očitno ustrašila svojega ljudstva, ki je, »oboroženo« s harmonikami, violinami in fotoaparati, prepevalo na drugi strani njihove ograje. Zgodilo se je prvič v samostojni Sloveniji, da jo je visoka ograja razdelila na dva svetova. Sporočilo je bilo jasno.

Ko se ujameš v valovanje energije, ustvarjene s povezovanjem tisočev nesrečnih, žalostnih in razočaranih, povsem jasno občutiš, da to ni tisto končno. Leto 2013 bo pokazalo, ali s(m)o se Slovenci spet zmožni samoorganizirati. Ne zato, ker bi hoteli revolucionarni prevrat, temveč zaradi zavedanja, da je treba stopiti na drugačno pot.